De toepassing van natuur en gezondheid in de huisartspraktijk

Haio: Willaert Lore , U.A.
Promotor: KEUNE Hans , U.A.
Praktijkopleider: Aerts Heleen , GIES Inge , NEIRINCKX Jasna , Vandeplas Maarten

Context: Er bestaat toenemende evidentie over de gezondheidswinst van natuur gebaseerde interventies, zowel voor fysiek als mentaal welzijn. Tegelijkertijd wordt de gezondheidszorg geconfronteerd met een stijgende prevalentie van chronische aandoeningen. Deze evolutie verhoogt de druk op zowel de organisatie als de financiering van de gezondheidszorg. In verschillende landen worden initiatieven rond natuur op verwijzing reeds geïmplementeerd in de eerstelijnszorg, terwijl dit in België nog niet het geval is. Bovendien ontbreekt een structurele verankering van dergelijke interventies in klinische richtlijnen, wat de implementatie in de eerstelijnszorg bemoeilijkt. Een LOK (lokale kwaliteitsgroep) zou de juiste vorm kunnen zijn om op een laagdrempelige manier de kennis over natuur op verwijzing te verspreiden binnen de eerstelijn.

Onderzoeksvraag: Deze masterproef is een kwaliteitsverbeterend project met als doelstelling: “Waaraan moet een kwaliteitsvolle LOK sessie over natuur op verwijzing voldoen, op basis van input van professionals en evaluatie door deelnemers?”

Methode: Dit project hanteerde een kwalitatief onderzoeksdesign. In eerste instantie werd een literatuuronderzoek uitgevoerd ter onderbouwing van de inhoud van de LOK sessie. Vervolgens namen de onderzoekers deel aan ervaringsgerichte sessies voor zorgprofessionals over natuur op verwijzing en werd er gesproken met experten binnen het vakgebied met als doel eigen kennis op te bouwen. Tot slot werden twee LOK sessies georganiseerd. Hierbij werden semigestructureerde interviews afgenomen bij de huisartsen die deelnamen aan de LOK sessie met als doel inzicht te krijgen in hun houding ten opzichte van natuur op verwijzing en hun verwachtingen en noden. Na afloop van de sessie werd een bevraging uitgevoerd om feedback te verzamelen en de sessie verder af te stemmen op de behoeften van de doelgroep.

Resultaten: In totaal namen 20 huisartsen uit twee LOK-groepen deel aan de LOK sessies. De thematische analyse identificeerde vier centrale bevindingen: beperkte voorkennis over natuur op verwijzing, een overwegend positieve attitude ten aanzien van natuur als gezondheid bevorderende interventie, diverse praktische barrières voor implementatie binnen de huisartsenpraktijk en een duidelijke behoefte aan beknopte wetenschappelijke onderbouwing gecombineerd met concrete implementatiehandvatten. De LOK sessie werd positief geëvalueerd en werd gezien als een potentieel krachtig instrument om het gebruik van natuur op verwijzing in de praktijk te stimuleren.

Conclusie: Dit project toont aan dat huisartsen een duidelijke behoefte hebben aan een evenwichtige combinatie van wetenschappelijke onderbouwing en concrete, praktijkgerichte tools binnen een LOK sessie over natuur op verwijzing. Het aanbieden van toepasbare adviezen, praktische instrumenten en heldere verwijsmogelijkheden is essentieel om de implementatie in de dagelijkse praktijk te faciliteren. Daarnaast suggereren de bevindingen dat een LOK sessie een geschikt en laagdrempelig middel is om kennisoverdracht te bevorderen binnen de eerstelijnszorg. Voor een duurzame integratie van natuur op verwijzing in de huisartsenpraktijk is echter bijkomende structurele ondersteuning noodzakelijk, onder meer in de vorm van richtlijnen, educatief materiaal en georganiseerde verwijssystemen. Er is verder onderzoek nodig naar het meerwaarde effect van dergelijke LOK sessies, de patiënten perspectieven en ervaringen met natuur op verwijzing.